

5.Снітко М.А.. Соціально-педагогічні умови формування у підлітків безпечної поведінки в Інтернет-мережі: дис. ... канд. пед. наук : 13.00.05. Київ, 2014. 305 с.

СТАН ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ МІЖНАРОДНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Шуплат О.М.

ДВНЗ «Київський національний економічний
університет ім. В. Гетьмана»,
к.е.н., старший викладач кафедри інвестиційної діяльності

Розвиток сфери інноваційної діяльності країни є ключовою характеристикою сучасних економічних та суспільних процесів. В глобалізованому світі XXI століття успіх інноваційних перетворень залежить від модернізації організаційно-економічних та фінансових механізмів управління інноваційними процесами. Впровадження інновацій українськими підприємствами є ключовим фактором їхнього успіху в конкуренції, а також однією з основних умов виживання на ринку.

Проаналізуємо стан інноваційної діяльності в Україні в міжнародному контексті. Об'єктивним показником інноваційного розвитку України в рамках країн ЄС є Європейський інноваційний індекс Європейського інноваційного табло (European Innovation Scoreboard). Згідно даного рейтингу, Україна за рівнем інновацій у 2017 році знаходиться в останній групі «Скромних новаторів» з індексом 0,1889 (максимум 1). Менший індекс мають лише Македонія – 0,1636 та Туреччина – 0,1880. У порівнянні з іншими країнами ЄС відставання України становить: від першої групи «Лідер інновацій» - більш ніж в чотири рази (перше місце у рейтингу займає Швеція – 0,796), від другої групи «Сильні новатори» - в три рази (Ірландія – 0,5843), від третьої групи «Помірні новатори» - в 1,6 рази (Естонія – 0,4161) [1].

Низьку інноваційну активність підтверджує і рейтинг міжнародного агентства Bloomberg Rankings Innovation Index. Згідно нього, у 2017 році Україна посіла 46 місце в рейтингу інноваційних економік, з індексом 47,01, опустившись на 4 позиції у порівнянні з 2016 роком. Україну в даному рейтингу випереджають такі країни як Кіпр (47,01), Південна Африка (46,98), Іран (46,09) та Марокко (44,84). Зазначимо, що протягом останніх трьох років Україна стабільно знижується в рейтингу. Так, у 2015 році вона займала 33 позицію, а в 2016 р. – 41[2].

Згідно з доповіддю “Глобальний індекс інновацій 2017”, підготованою спільно Корнельським університетом, школою бізнесу INSEAD і Всесвітньою організацією інтелектуальної власності (ВОІВ), Глобальний індекс інновацій (ГІІ) 2017 охоплює 127 економік світу й використовує 82 показники по цілому ряду тем. Україна віднесена до країн з доходом нижче середнього і займає 64 місце серед 127 країн світу. Основою української інноваційної конкурентоспроможності є людський капітал. Його ефективна реалізація і є головною конкурентною перевагою. Однак у порівнянні з 2016 р. цей показник зменшився за рахунок скорочення державних витрат на освіту (18 місце у 2016 р., 22 місце – 2017 р.) та науку. Фактором, який стримує інноваційний розвиток є низький рівень R&D витрат (54 місце у 2017 р.), що обумовлює пошук інших джерел фінансування та міграцію науковців за межі України.

Крім Глобального інноваційного індексу у доповіді визначається рейтинг країн за Індексом інноваційної ефективності, який розраховується на основі тих же показників індексом, що й ГІІ, шляхом рейтингування відношення Інноваційного вихідного індексу до Інноваційного вхідного індексу. Індекс інноваційної ефективності характеризує створення сприятливих умов для інноваційної результативності. За цим показником у 2017 р. Україна на 11 місці, що на одну позицію вище, ніж у 2016 р. Це свідчить про зростання ефективності інноваційної діяльності в Україні [3].

За даними звіту Світового економічного форуму про глобальну конкурентоспроможність “The Global Competitiveness Report 2017 – 2018”,

Україна посіла 81 місце в рейтингу серед 137 досліджуваних країн, з індексом 4,11. Рейтинг України за індексом “Інновації” у доповіді відповідає 61 місцю, тобто спадання становить 9 позицій (табл. 1).

Таблиця 1

**Індекс глобальної конкурентоспроможності України
у сфері інновацій**

Індекс глобальної конкурентоспроможності (позиції України за основними складовими)	Роки				
	2013-2014 (148 країн)	2014-2015 (144 країни)	2015-2016 (140 країн)	2016-2017 (138 країн)	2017-2018 (137 країн)
Інновації	93	81	54	52	61
Інноваційна спроможність	100	82	52	49	51
Якість науково-дослідних інститутів	69	67	43	50	60
Видатки компаній на дослідження і розвиток	112	66	54	68	76
Взаємозв'язки університетів з промисловістю у сфері ДіР	77	74	74	57	73
Державні закупівлі новітніх технологій і продукції	118	123	98	82	96
Наявність вчених та інженерів	46	48	29	29	25

Джерело: [4]

Наведені глобалізаційні тенденції інноваційного розвитку України свідчать про погіршення позиції національної економіки. Адже, подібна негативна тенденція змін характерна для усіх структурних компонентів підіндексу. Найбільший спад був за критеріями «Державні закупівлі новітніх технологій і продукції» - з 82 на 96 позицію, а також «Взаємозв'язки університетів з промисловістю у сфері ДіР» - з 57 на 73 позицію рейтингу. Проте, відбулося зростання за показником «Наявність вчених та інженерів» на 4 позиції. Крім того, Україна піднялась у рейтингу за показником «Створення сприятливих умов для інноваційної результативності», що виходячи із окресленої статистики, дає підстави стверджувати, про існування потенціалу національної економіки для посилення тенденцій інноваційного розвитку за умови належного фінансового та законодавчого забезпечення.

Основними чинниками активізації інноваційної діяльності в Україні є:

1. Створення гнучких організаційних структур, демократичний стиль управління, децентралізація в регіонах, міжнародна науково-технічна співпраця, створення належної інноваційної інфраструктури.
2. Створення належної законодавчої бази, яка б стимулювала інноваційну діяльність (пільги, закони, стимули).
3. Розвиток логістичної системи, що значно пришвидшить процес впровадження інновацій, а в подальшому і його дифузії.
4. Переорієнтація розподілу державного бюджету на підвищення частки фінансових ресурсів, що виділяються на впровадження інноваційних процесів.

Для активізації інноваційної діяльності в Україні необхідно створити якісно новий механізм стимулювання інноваційного процесу в цілому – від фундаментальних досліджень до впровадження розробок на виробництві. Створення такого механізму є доцільним як на державному, так і регіональному рівнях.

Таким чином, для розвитку інновацій в Україні необхідно, перш за все, створити ефективне інституціональне та законодавче середовище, яке забезпечить економічне зростання, розвиток талантів та підвищення рівня людського розвитку.

Список літератури:

1. European Innovation Scoreboard 2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.rvo.nl/sites/default/files/2017/06/European_Innovation_Scoreboard_2017.pdf
2. Україна опустилася на 46 місце в топ-59 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.wayscience.com/ukrayina-opustilasya-na-46-mistse-v-top-50-naybilsh-innovatsiynih-ekonomik-svitu/>
3. The Global Innovation Index 2017 (Innovation Feeding the World) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.globalinnovationindex.org/gii-2017-report>

4. The Global Competitiveness Report 2017-2018 [Електронний ресурс]. –
Режим доступу: <http://www3.weforum.org/docs/GCR2017-2018/05FullReport/TheGlobalCompetitivenessReport2017%E2%80%932018.pdf>

ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ІНФОРМАЦІЙНОЇ, БІБЛІОТЕЧНОЇ ТА АРХІВНОЇ СПРАВИ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ

Яворська Т.М.

Донецький національний університет

імені Василя Стуса

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри інформаційних систем управління

t.yavorska@donnu.edu.ua

Сучасне інформаційне суспільство вимагає формування нової системи цінностей, в якій володіння знаннями, вміннями, навичками не є достатнім. Від кожного фахівця сьогодні вимагаються вміння оволодівати новими технологіями, шукати нові знання, орієнтуватися у великій кількості інформаційних потоків, володіти такими якостями, як інформаційна та самоосвітня компетентності, професійна мобільність тощо.

Сьогодні в умовах професійної діяльності фахівців будь-якої сфери складається ситуація, яка свідчить про те, що тільки компетентні, самоорганізовані та ініціативні фахівці, здатні самовдосконалюватися як у професійному, так і в особистісному плані, є конкурентоспроможними і найбільш затребуваними.

Терміни «компетенція» і «компетентність» останнім часом широко використовуються в сучасних наукових дослідженнях, стають базовими поняттями нового підходу до змісту сучасної освіти.